

Záchrana ČSA z pohledu pravidel EU

**Magda Olyšarová (White & Case), Michal Mejstřík (EEIP,
bývalý zmocněnec MF pro jednání s EK o státní pomoci ČSA)**

8. listopadu 2016

Case study: Záchrana ČSA

Záchrana ČSA

- Opatření, které ČR provedla ve prospěch ČSA byla ve formě:
  1. Úvěru ve výši 2,5 miliardy Kč ze strany státem kontrolované společnosti Osinek, a.s. (duben 2009) a
  2. Následného zrušení zástavního práva a kapitalizace pohledávky z úvěru od společnosti Osinek, a.s. (květen 2010)
- ČR opatření Komisi předem neoznámila
- Komise začala opatření šetřit na základě „veřejně dostupných informací“ v květnu 2009

Záchrana ČSA

Smlouva o fungování EU:

„Podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.“ (čl. 107)

Záchrana ČSA

- Podpora může zahrnovat
  - Fiskální zvýhodnění
  - Prodej veřejných aktiv za cenu nižší než je jejich tržní hodnota
  - Úvěry za zvýhodněných podmínek
  - Investice do kapitálu společností
  - Záruky
  - Další opatření

Záchrana ČSA

Pojem státní podpory

1. Státní prostředky
2. Zvýhodnění
3. Selektivita
4. Účinek na soutěž a ovlivnění obchodu

1. Převod státních prostředků a přičitatelnost státu
  - Veškeré zdroje veřejného sektoru, včetně podpory poskytnuté podniky kontrolovanými státem
  - Osinek, a.s. je státem kontrolovaná společnost
  - Jednání společnosti Osinek, a.s. přičitatelné státu, protože stát kontroluje činnost společnosti a podílel se na přijetí rozhodnutí o poskytnutí úvěru

Záchrana ČSA

Pojem státní podpory

1. Státní prostředky
- 2. Zvýhodnění**
3. Selektivita
4. Účinek na soutěž a ovlivnění obchodu

2. Zvýhodnění

- Státní podporu nezakládají úvěry a investice vynaložené státem za tržních podmínek (*Market Economy Operator Principle, MEOP*)
- Poskytl by úvěr ČSA za srovnatelných podmínek soukromý investor?
- Odpovídá úroková sazba ratingu ČSA a kvalitě zajištění?

Záchrana ČSA

Pojem státní podpory

1. Státní prostředky
2. Zvýhodnění
3. **Selektivita**
4. **Účinek na soutěž a ovlivnění obchodu**

3. Selektivita – zvýhodnění určitých podniků nebo odvětví
  - Opatření není aplikováno vůči všem podnikům na trhu stejně
  - Úvěr byl individuální opatření ve prospěch ČSA
4. Účinek na hospodářskou soutěž a ovlivnění obchodu
  - Skutečný nebo potenciální, obvykle se předpokládá
  - Pravidlo *de minimis*
  - ČSA soutěží s jinými leteckými společnostmi EU, zvýhodnění narušuje soutěž a ovlivní obchod

Záchrana ČSA - úvěr

- Rozhodnutí EK o úvěru od společnosti Osinek, a.s.
  - Zvýhodnění: Komise porovnala sjednanou úrokovou sazbu s referenční sazbou podle sdělení Komise o referenčních sazbách
  - Riziková přírážka: úvěruschopnost ČSA v prvním pololetí roku 2009 odpovídala ratingové kategorii B
  - Zajištění: Vysoká úroveň zajištění (dle znaleckých posudků)
  - Komise porovnala sjednanou úrokovou míru s referenční sazbou a rizikovou přírážkou $\implies$ srovnatelné $\implies$ úvěr poskytnut za tržních podmínek $\implies$ „Bud' nepředstavuje podporu ve smyslu čl.107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, nebo je slučitelný s vnitřním trhem podle čl. 107 odst.3.“

Restrukturalizace ČSA

Záchrana ČSA - restrukturalizace

- Zrušení zástavního práva a kapitalizace pohledávky z úvěru od společnosti Osinek, a.s.
  - Květen 2010 vláda uložila MPO zrušit zástavní právo na některých nemovitostech, které zajišťovaly pohledávku
  - Právní základ kapitalizace pohledávky, ke kterému došlo v červnu 2010
  - Květen 2010 *ex post* notifikace opatření jako restrukturalizační podpory

Záchrana ČSA - restrukturalizace

- ČSA – podnik v obtížích
- Restrukturalizační plán
  - Obnova dlouhodobé životaschopnosti ČSA do roku 2014
- Financování restrukturalizace
  - Zvýšení základního kapitálu ČSA o 2,5 miliard Kč (kapitalizace pohledávky z úvěrové smlouvy)
  - Vlastní příspěvek ČSA z prodeje aktiv (74 - 77% celkových restrukturalizačních nákladů)

Záchrana ČSA - restrukturalizace

- Restrukturalizační opatření
  - Snížení kapacity a počtu pracovníků (zejména omezení počtu pilotů a palubního personálu)
  - Zeštíhlení letadlového parku a jeho unifikace
  - Zeštíhlení provozované sítě
  - Další iniciativy na straně příjmů (nový systém řízení výnosů)

Záchrana ČSA - restrukturalizace

- Kompenzační opatření
  - Snížení kapacity a zrušení vybraných ziskových tras
  - Odevzdání letištních časů (slotů) na koordinovaných evropských letištích, včetně prodeje slotů na letišti Heathrow v Londýně
  - Prodej (neztrátového) majetku

Záchrana ČSA - restrukturalizace

□ Rozhodnutí EK

- „Podpora na restrukturalizaci, kterou ČR oznámila představuje státní podporu ve smyslu čl.107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU. Provádění této státní podpory je slučitelné s vnitřním trhem na základě čl.107 odst.3 písm. c).“

Poznámka:

ČSA je po provedené restrukturalizaci a privatizaci plně životaschopná a je od roku 2015 v zisku

---

Otázky?

Děkujeme za pozornost

White & Case (Europe) LLP, organizační složka

Na Příkopě 14

Prague 1

Czech Republic

T + 420 255 771 111

F + 420 255 771 122

EEIP, a.s.

Thunovská 12

118 00 Praha 1

Czech Republic

E-mail: michal.mejstrik@eeip.cz

T +420 224 224 242

W www.eeip.cz